

På spaning efter framtidens skola 1 000 elever om skolan

En undersökning bland elever i gymnasieskolan.

Genomförd av Exquiro Market Research under våren 2011 på uppdrag av *Lärarnas Riksförbund* och *Sveriges Elevråds Centralorganisation – SECO*.

Förord	5
Förslag	8
Framtidens gymnasieskola	10
Framtidens ämnen	14
Framtidens arbetsplats	18
Framtidens yrken och studier	22
Framtidens livsval	26
Bilagor	30

Förord

Det har skett många reformer på skolans område de senaste åren. En ny skollag börjar gälla i höst. En ny grundskole- och gymnasieförordning följer på det. En ny läroplan med nya kursplaner och kunskapskrav slås fast för grundskolan, och därtill införs ett nytt betygssystem, med betygssteg från A–F. En ny lärarutbildning sjösätts tillsammans med en lärarlegitimation. Hela gymnasieskolan görs om, med nya program och inriktningar, och med nya behörighetskrav.

I en tid när de flesta skolpolitiska diskussioner handlar om implementering är det dags att lyfta blicken och tala om framtidens skola.

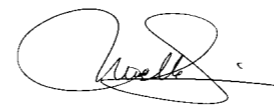
Det här är tredje året som Lärarnas Riksförbund och Sveriges Elevråds Centralorganisation – SECO tillsammans släpper en rapport där elever tillfrågas om sin syn på skolan.

Efter tre genomförda undersökningar är följande tydligt:

1. Elever tycker att kunskap är viktigt.
2. Elever vill ha kunniga och skickliga lärare, bättre studiemiljö och mindre klasser.
3. Elever stödjer delar av regeringens skolpolitik och delar av oppositionens skolpolitik.
4. Elever vill ha en undervisning som inte bara bygger på eget arbete.
5. Elever vill ha en likvärdig skola.

Många vill utgå från att deras politik är elevernas och att elevernas politik är deras. Men så enkelt är det aldrig. Elever vet vad de vill och går sin egen väg. Elever företräder sig själva. De visar också, när de blickar in i framtiden, att de vill ändra på många saker med dagens skola, men också ta med sig dagens skola in i framtiden.

Det är viktigt att göra verklighet av de förslag som lärare och elever har. När fler elever lär sig mer ökar deras möjligheter att lyckas. Kunskap är makt. Mer än något annat borde det präglade den skolpolitiska diskussionen och bereda väg för diskussionen om framtidens skola.



Metta Fjelkner
Förbundsordförande
Lärarnas Riksförbund



Samir El-Sabini
Ordförande
Sveriges Elevråds
Centralorganisation – SECO

Sammanfattning

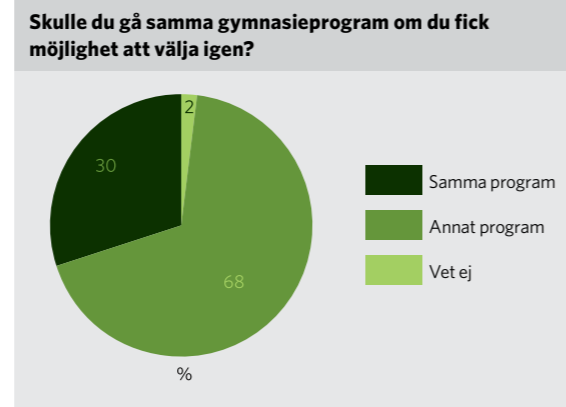
Lärarnas Riksförbund och Sveriges Elevråds Centralorganisation – SECO har gett undersökningsföretaget Exquiro i uppdrag att ställa ett antal frågor om skolan till elever. Totalt har 1 000 intervjuer genomförts med elever som går i tredje årskursen i gymnasieskolan. Syftet med undersökningen är att få en bild av vad elever har för uppfattning om framtidens skola.

Frågorna som ställdes berörde kategorierna framtidens gymnasieskola, framtidens ämnen, framtidens arbetsplats, framtidens yrken och studier samt framtidens livsval. Frågorna handlar om vad eleverna tycker om skolan idag, hur de tror att skolan kommer att se ut i framtiden och vad som kommer att krävas av framtidens skola. Ett genomgående resultat i undersökningen är att eleverna vill ändra på många saker i dagens skola, men också att de vill ta många saker ur dagens skola med sig in i framtiden.

Resultat

Framtidens gymnasieskola

- ▶ Elever går lika mycket på eget intresse vid gymnasievalet som på möjligheten till framtida studier och jobb.
- ▶ Elever vill att platser i gymnasieskolan ska fördelas utifrån elevers val och intressen.
- ▶ Elever tycker att grundskolan gav tillräckliga kunskaper för att klara av det gymnasieprogram de valt.
- ▶ Det finns elever som skulle ha gått ett annat gymnasieprogram om de fått välja om.



Framtidens ämnen

- ▶ Elever vill ha mer svenska, engelska och matematik i grundskolan.
- ▶ Elever överväger psykologi, ekonomi och dator-kunskap som nya ämnen i grundskolan.
- ▶ Elever vill ha mer främmande språk, ekonomi som ämne samt fysik, kemi och biologi på fler program i gymnasieskolan.

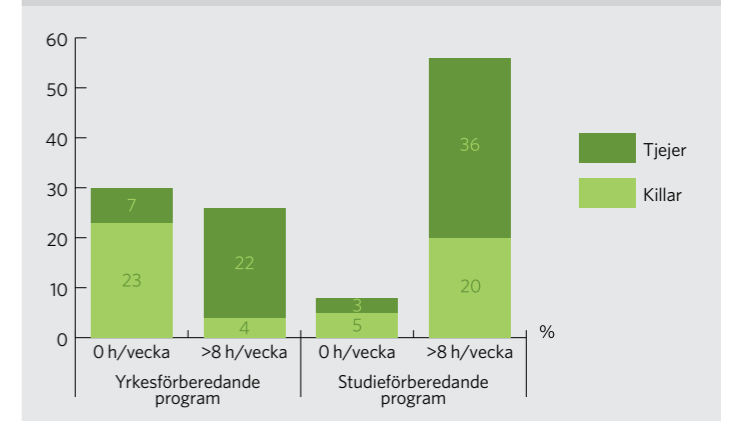
Finns det ämnen man borde läsa mer av i grundskolan för att elever ska klara av studierna i gymnasieskolan? 47 procent svarar "Ja", varav:

Matematik	26
Engelska	10
Svenska	6

Framtidens arbetsplats

- ▶ Alla elever har inte alltid tillgång till datorer när de behöver det.
- ▶ Elever tror att arbetsbelastningen för elever kommer att öka de kommande tio åren.
- ▶ Elever lägger ned upp mot fem timmar per vecka på sina studier utanför lektionstid.

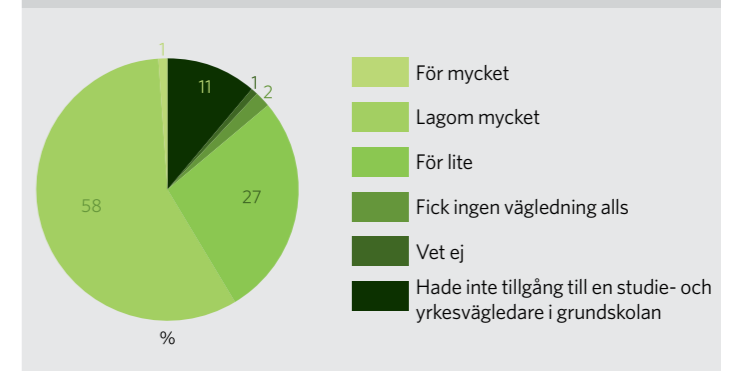
Hur ser arbetsbelastningen ut på olika program och för olika kön?



Framtidens yrken och studier

- ▶ Elever tror att det är svårare idag än för tio år sedan att välja gymnasieprogram, yrke och högskoleutbildning.
- ▶ Det finns elever som inte får tillräckligt mycket studie- och yrkesvägledning.

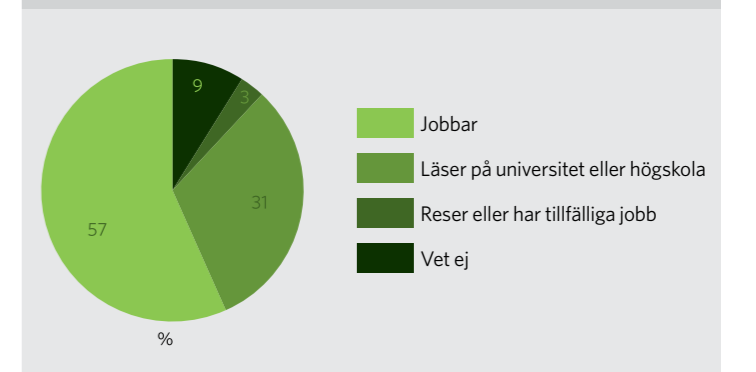
Fick du tillräcklig studie- och yrkesvägledning på din grundskola?



Framtidens livsval

- ▶ Elever planerar att jobba och studera på högskola och universitet, både direkt efter gymnasieskolan och om fem år.
- ▶ Elever planerar att jobba med något som är relaterat till deras gymnasiestudier eller till studier på högskola eller universitet.

Vad tror du att du gör om fem år?



Förslag

● **UTRED DIMENSIONERINGEN AV GYMNASIESKOLAN!**

Snart införs en ny gymnasieskola. Bland annat kommer den statliga styrningen av gymnasieskolan att öka, genom att rätten att ha specialutformade program och lokala kurser begränsas samtidigt som inriktningar och kurser blir mer standardiserade. Trots den ökade statliga styrningen har frågan om dimensioneringen av gymnasieskolan inte diskuterats ordentligt. I dagens system är det upp till kommuner och fristående skolor att själva bestämma hur många platser en gymnasieutbildning ska ha – ett beslut som varken behöver kopplas till vilka intressen elever har eller vilka behov som finns på arbetsmarknaden eller i högskolesektorn i regionen. En ökad regional samordning och styrd dimensionering av vissa utbildningar skulle kunna förstärka utbildningarnas kvalitet. Av dessa skäl borde dimensioneringen av gymnasieskolan utredas.

● **FÖRSTÄRK RESURSERNA TILL KOMVUX!**

I den nya gymnasieskolan kommer yrkesförberedande program inte längre att ge allmän högskolebehörighet. Möjligheten att läsa upp ett godkänt betyg på Komvux har tagits bort, vilket innebär att elever som vill höja sina betyg får läsa helt nya kurser på Komvux, i mån av plats. Oavsett var man står i frågan om allmän högskolebehörighet är det avgörande att det finns tillräckliga resurser för studier på Komvux för att undvika inläsningseffekter. Alla elever som kan och vill måste få en andra chans, oavsett om de studerat på ett yrkesförberedande eller ett studieförberedande program. Därför måste resurserna till Komvux förstärkas.

● **SATSA PÅ SVENSKA, ENGELSKA OCH MATEMATIK I GRUNDSKOLAN!**

Tanken är att grundskolan ska förbereda alla elever för att sitt medborgarskap i samhället samt inför framtida studier i gymnasieskolan eller universitet och högskolor. De kunskaper som särskilt brukar lyftas fram är svenska, engelska och matematik. Det är också de ämnen som elever för fram som viktigast i denna rapport. Framför allt betonar eleverna matematik, något som är särskilt angeläget med tanke på att resultaten sjunkit i det ämnet det senaste decenniet. En satsning på svenska, engelska och matematik i grundskolan är nödvändig.

● **TA ANSVAR FÖR LÄRARE OCH ELEVERS ARBETSTID OCH ARBETSÖRDA!**

I alla tider har lärare och elever drivit egna krav om en skälig arbetsbörda och en skälig arbetstid. Även om mycket skiljer lärare och elever åt är en sak gemensam: skolan står och faller med lärares och elevers möjligheter att lyckas med sina uppgifter inom ramen för sin arbetstid. Rektorer och huvudmän måste därför ta sitt ansvar för att arbetsbördan och arbetstiden blir godtagbar. I den senaste avtalsrörelsen drev lärare arbetstidsfrågan och pekade på risken att utbildningens kvalitet försämras med borttagen förtroendearbetstid samt att arbetsgivarens förslag skulle innebära mindre tid för varje elev. Parallellt med det har elever lyft frågan om att elevers arbetsbelastning är hög, ojämn och oförutsägbar. Nu är det hög tid att kommuner och fristående skolor tar sitt ansvar för både lärare och elevers arbetsbelastning. Det är också läge att på allvar se över hur regleringen av elevers arbetstid ser ut.

● **SATSA PÅ FORTBILDNING AV LÄRARE!**

En ny lärarutbildning införs och en lärarlegitimation sjösätts, samtidigt som behörighetskraven stärks i den nya skollagen. Det är förändringar som ska garantera att alla elever får kunniga och skickliga lärare, som kan sina ämnen och vet hur man lär ut dem. I den nya skollagen införs också en bestämmelse om att all utbildning ska vila på vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet. De kommande åren krävs det dels att samtliga obehöriga lärare blir behöriga och enbart anställs i ämnen eller för kurser där de har behörighet, dels att forskarutbildade lärare och lektorer blir ett vanligt inslag i skolan. Samtidigt krävs satsningar på de lärare som redan är behöriga. För dessa lärare måste det ske fortsatta satsningar på fortbildning i pedagogik och didaktik samt att möjligheten att läsa ämneskurser på universitet och högskola med bibehållen lön befasts.

● **GE ALLA ELEVER OCH LÄRARE TILLGÅNG TILL DATOR!**

På en modern arbetsplats är det en självklarhet att alla anställda har tillgång till en dator, om de utför arbetsuppgifter som kräver det. Skolan har fortfarande lång väg kvar för att nå dit. Många lärare tvingas dela dator med andra lärare, vilket försvårar deras möjligheter att arbeta på skolan. Många elever har enbart tillgång till dator med väntetid och i enstaka fall inte alls, något som gör det svårare att utföra skolarbetet. Det är hög tid för landets kommuner och huvudmän att låta skolan fungera som andra arbetsplatser. Det innebär att det måste finnas en dator per elev och lärare.

● **SKÄRP REGLERINGEN AV STUDIE- OCH YRKESVÄGLEDNINGEN!**

Studie- och yrkesvägledningen är viktig för elever, såväl inför valet av gymnasieprogram och gymnasieskola, som inför valet av yrke eller universitets- och högskoleutbildning. Trots det fungerar studie- och yrkesvägledningen inte tillräckligt bra i den svenska skolan. Framförallt är andelen studie- och yrkesvägledare med föreskriven utbildning alldeles för låg och ojämnt fördelat över landet. Dessutom är det en stor spridning i hur många elever varje studie- och yrkesvägledare har. Detta omöjliggör en likvärdig studie- och yrkesvägledning av hög kvalitet. Skollagens reglering av studie- och yrkesvägledningen måste därför skärpas.

Framtidens gymnasieskola

Sammanfattning

Många av eleverna uppger att ett intresse, en förmåga eller en talang varit avgörande för vilket gymnasieprogram de valt. Lika många elever uppger att ökade möjligheter att få jobb efter gymnasieskolan eller att studera på universitet eller högskola varit avgörande.

En majoritet av eleverna tycker att elevers intressen och val ska avgöra hur många platser olika gymnasieprogram har i en enskild kommun. En tredjedel av eleverna tycker att näringslivets eller högskolornas behov ska få avgöra.

De allra flesta av eleverna tycker att de fick tillräckliga förkunskaper i grundskolan för att klara det gymnasieprogram de valde med godkända resultat.

En majoritet av eleverna tycker att deras gymnasieprogram har förberett dem inför kommande studier och yrkesliv i mycket stor eller ganska stor utsträckning. En mindre grupp tycker inte att de fått tillräckligt med förberedelser.

En betydande grupp av eleverna hade valt ett annat program om de fick möjlighet att välja igen, även om en majoritet hade valt samma program.

Bakgrund

En ny gymnasieskola, Gy2011, kommer att gälla från och med läsåret 2011/2012. Det är en gymnasiereform som utretts och beretts under längre tid, i flera olika regeringar, och som innehåller en rad förändringar av gymnasieskolan. Bland annat sker en tydligare uppdelning i studieförberedande och yrkesförberedande program, en gymnasieexamen införs och yrkesförberedande program ger inte längre allmän högskolebehörighet.

Ett problem som ofta lyfts upp är genomströmningen i gymnasieskolan. Enligt en rapport från Skolinspektionen går 99 procent av eleverna i varje årskull i grundskolan vidare till gymnasieskolan. Enbart 45 procent av eleverna klarar inom tre år av en gymnasieutbildning med minst betyget godkänt i samtliga kurser. Andelen ökar till 48 procent om de får fyra år på sig. Av eleverna når 62 procent grundläggande behörighet inom tre år, 68 procent på fyra år.

En viktig del av arbetet med Gy2011 har varit diskussionen om vilket det viktigaste syftet med gymnasieskolan ska vara. I Gy2011 är det tydligt att gymnasieskolan ska förbereda för antingen kommande yrkesliv eller kommande studier på universitet och högskola. Även de ämnen som är gemensamma för alla program ska riktas mot arbetsmarknadens och högskolesektorns behov och krav.

På samma sätt som gymnasieskolan ska förbereda eleverna inför framtida arbetsmarknad och framtida yrken och studier, har också grundskolan ett förberedande uppdrag. Alla elever ska få de kunskaper de behöver för att vara medborgare i ett samhälle, oavsett yrke eller högskoleutbildning. Samtidigt har grundskolan också en förberedande roll inför gymnasieskolan, genom att eleverna tar den kunskap de får från grundskolan med sig in i gymnasieskolan.

En fråga som inte diskuterats i samma utsträckning inom ramen för Gy2011 är gymnasieskolans dimensionering, alltså hur platser på olika gymnasieprogram ska fördelas i olika städer och olika regioner. Gy2011 ger i och för sig mindre möjlighet att skapa egna lokala och regionala inriktningar på ett gymnasieprogram och de inriktningar eller kurser som skapas måste få godkännande från Skolverket. Samtidigt är det fortfarande upp till kommuner och fristående skolor att bestämma hur många platser som ska finnas på respektive gymnasieprogram.

Resultat

Undersökningen visar att eleverna väljer gymnasieprogram utifrån olika parametrar. Ena hälften av eleverna prioriterar ett eget intresse, en egen förmåga eller en egen talang först, medan andra hälften prioriterar möjligheten att få jobb och möjligheten till framtida studier på högskolan.

Möjligheten att komma in på högskola och universitet har varit viktigare för elever på studieförberedande program, medan möjligheten att få jobb varit viktigare för elever på yrkesförberedande program. Ett eget intresse, egen förmåga eller talang har varit viktigare för elever på yrkesförberedande program samt för elever på fristående skolor.

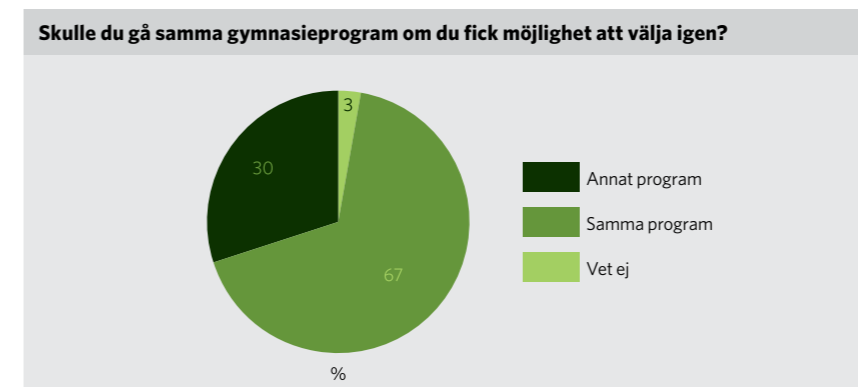
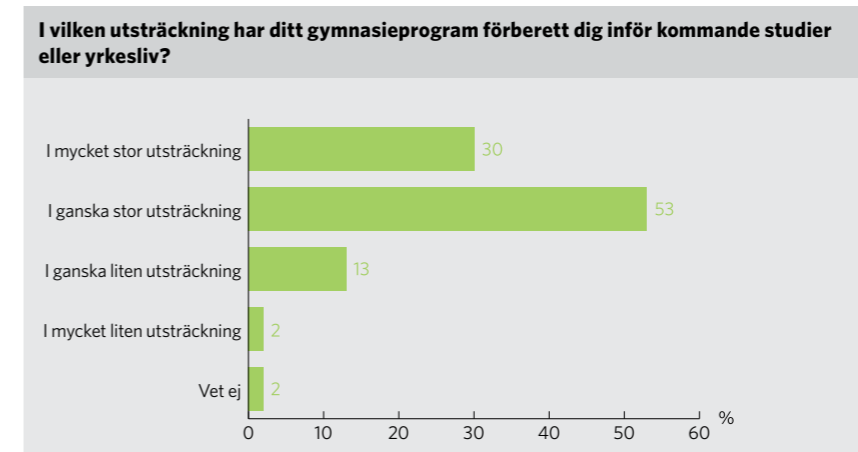
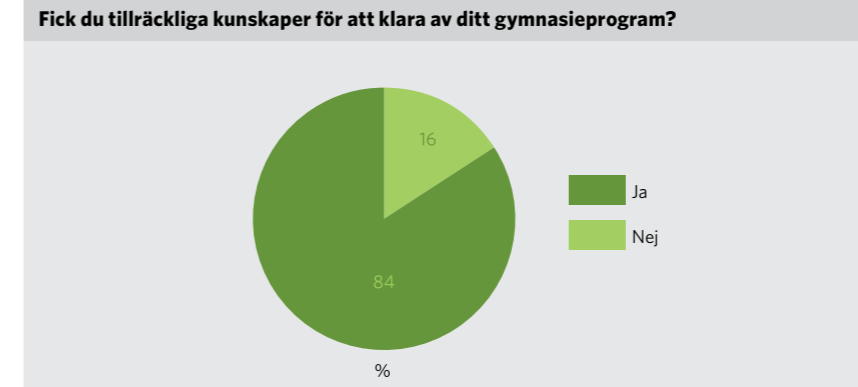
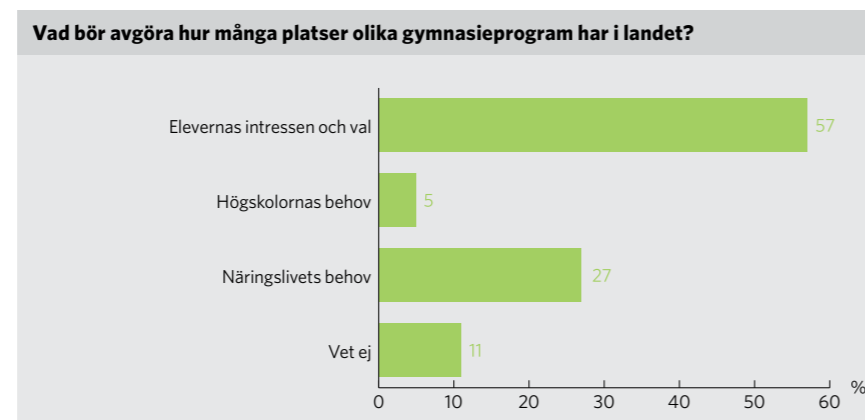
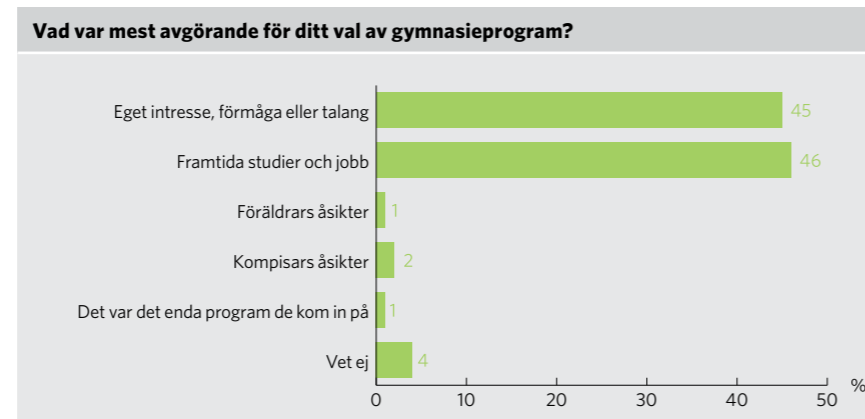
På samma sätt som många elever prioriterar det egna intresset vid valet av gymnasieprogram vill många elever även att elevers egna intressen och val ska vara grund för dimensioneringen av gymnasieskolan. En majoritet av eleverna, 57 procent, vill att elevernas egna intressen och val ska styra dimensioneringen, medan 27 procent respektive 5 procent vill att näringslivets

respektive högskolornas behov ska vara avgörande. En närmare granskning av statistiken visar dock att av de elever som valt program utifrån intresse anser en tredjedel att det borde vara högskolornas eller näringslivets behov som ska styra dimensioneringen.

Mycket tyder på att eleverna är nöjda med grundskolans roll att förbereda dem inför gymnasieskolan. 84 procent av eleverna tycker att de har fått tillräckliga förkunskaper för att klara det gymnasieprogram de valt med godkända resultat. Enbart 16 procent svarar att de inte är nöjda. Inga statistiskt säkerställda skillnader finns mellan olika elever på olika gymnasieprogram, vilket indikerar att den kunskap som grundskolan ger är tillräcklig för de program som eleverna senare väljer.

Eleverna är däremot inte lika entydigt nöjda med gymnasieskolans förberedande roll. 30 procent av de tillfrågade eleverna tycker i hög utsträckning att deras gymnasieprogram förberett dem inför kommande studier och yrkesliv. Samtidigt svarar 53 procent att gymnasieprogrammet enbart förberett dem i ganska stor utsträckning och 13 procent i mindre utsträckning. Elever på yrkesförberedande program är mindre nöjda med hur väl gymnasieskolan förberett dem på kommande yrkesliv. Elever på friskolor är också mindre nöjda, medan elever på kommunala skolor är mer nöjda.

Många elever verkar vara nöjda med sitt val av gymnasieprogram. 67 procent av eleverna skulle välja samma gymnasieprogram igen, om de fick möjlighet att göra om sitt val. Samtidigt skulle 30 procent av eleverna välja ett annat program. Elever på yrkesförberedande program är mer missnöjda med sitt val än elever på studieförberedande program.



Framtidens ämnen

Sammanfattning

Ungefär hälften av eleverna tycker att det finns ämnen som man borde läsa mer av i grundskolan för att klara av studierna i gymnasieskolan. Ungefär hälften tycker inte det.

Av de ämnen som tas upp nämner flest av eleverna matematik och därefter engelska och svenska. Även samhällskunskap, fysik och kemi nämns, tillsammans med språk, biologi och historia.

Om eleverna får lyfta fram ämnen som borde finnas i grundskolan men som inte finns idag nämner flest psykologi, ekonomi och datorkunskap.

Om eleverna får lyfta fram ämnen som borde finnas i gymnasieskolan men som inte finns idag nämner flest fler främmande språk, ekonomi samt biologi, fysik och kemi.

Bakgrund

På samma sätt som gymnasieskolan är en viktig framtidsfråga behövs det en diskussion om hur grundskolan ska se ut. Elever går i skolan för att få kunskap och färdigheter. Det visar den undersökning vi gjorde 2009, *Finns det mer än kunskap i skolan?*. Frågan är bara vilken kunskap och vilka färdigheter som grundskolan bör ge i framtiden. Bör samma ämnen som idag finnas kvar eller bör det tvärtom läggas till eller tas bort ämnen och kurser?

Frågan om vilka ämnen som ska finnas i grundskolan är viktig för elever och lärare. Det är ämnena som är grunden för elevers rätt till kunskap, alltså vad elever har rätt att lära sig i skolan. Det innebär att ämnen som svenska, engelska och matematik eller för den delen samhällskunskap och religionskunskap eller fysik, kemi och biologi sätter ramarna för vilka kunskaper och färdigheter som elever ska få. Vilka ämnen som bör läggas till eller tas bort från grundskolan blir därför avgörande för vilka krav elever kan ställa på skolan.

De kunskaper man får i ett ämne på en nivå bygger på hur ämnet ser ut på nästa nivå. Det är därför viktigt att ämnen i grundskolan och gymnasieskolan relaterar till de ämnesområden som finns på universitet och högskola. Nu skrivs det in i skollagen att utbildningen i grundskolan och gymnasieskolan ska vila på vetenskap och beprövad erfarenhet – samma formulering som finns i högskolelagen. Förhoppningsvis kan det leda till att ämnena i grundskolan och gymnasieskolan tydligare kopplas till universitet och högskolans ämnesområden, och samtidigt öppna upp för eleverna att ställa högre krav på sina lärare.

Resultat

Undersökningen visar att ungefär hälften av eleverna tycker att det finns ämnen man bör läsa mer av i grundskolan för att elever ska kunna klara av studierna i gymnasieskolan. Bland de ämnen som elever väljer handlar det framför allt om matematik, engelska och svenska, med betoning på matematik. Även samhällskunskap, fysik, kemi och främmande språk pekas ut som viktiga ämnen. Elever på studieförberedande program pekar särskilt ut matematik, samhällskunskap, fysik och kemi, medan elever på fristående skolor betonar engelska.

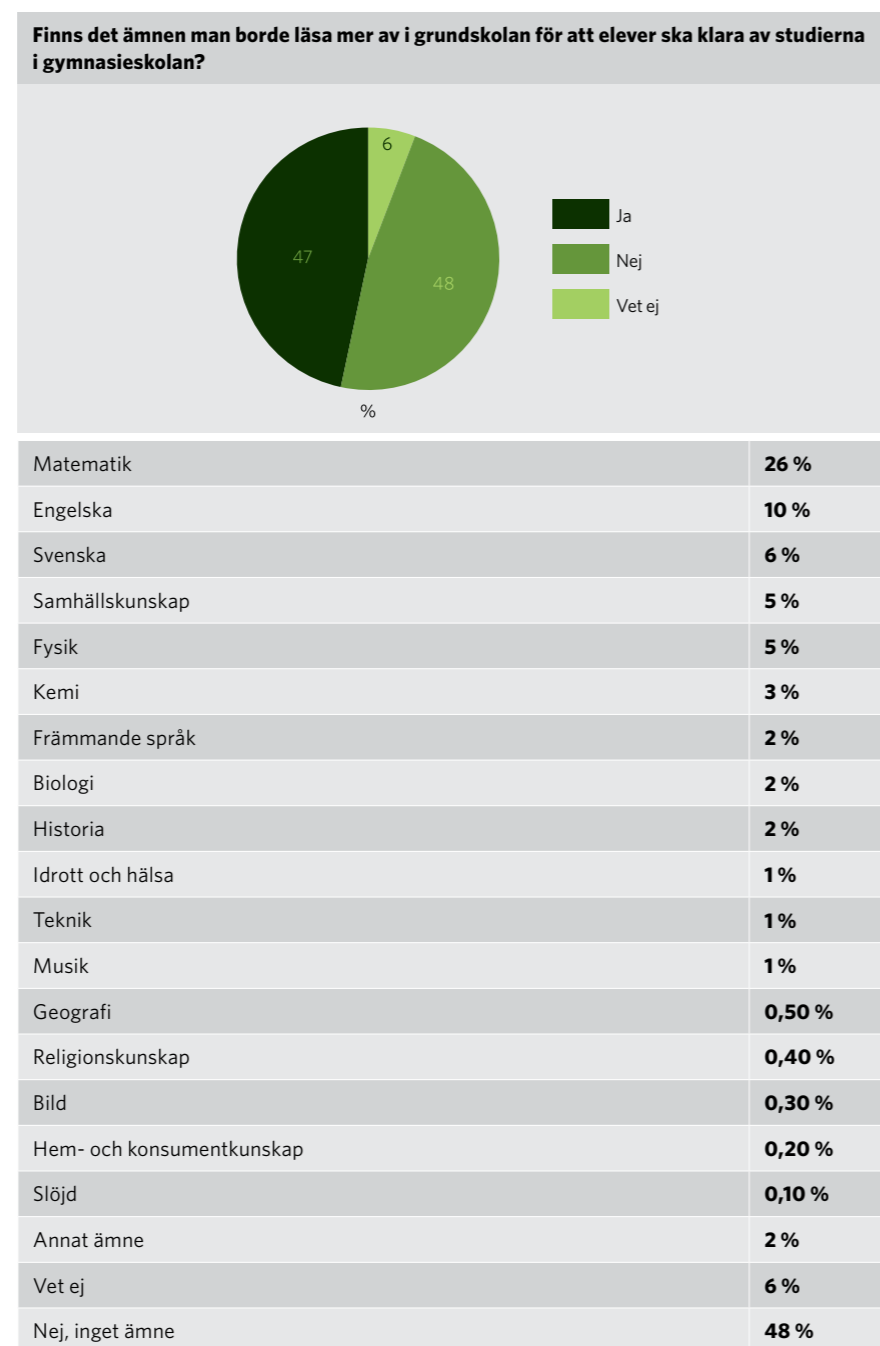
När eleverna får en möjlighet att lägga till ämnen som behövs i grundskolan respektive gymnasieskolan återkommer vissa ämnen oftare än andra. I grundskolan är det framför allt psykologi, ekonomi och datorkunskap som lyfts fram, tillsammans med ämnen som filosofi, studieteknik och stresshantering, retorik, miljökunskap och projektarbete, vilket i dagsläget enbart finns på gymnasieskolan. Eleverna lyfter även fram att de vill ha mer undervisning i engelska, individuellt val, historia, matematik, estetisk verksamhet och naturkunskap.

För gymnasieskolan lyfter eleverna framförallt fram behovet av fler främmande språk. Idag erbjuder många gymnasieskolor inte fler språk än tyska, franska och spanska och på många platser kan det vara brist på språklärare för andra ämnen. Bland språk som inte varit särskilt vanliga i den svenska skolan tidigare nämns kinesiska och arabiska. Eleverna vill även ha specifika kurser i ekonomi samt kurser i biologi, fysik och kemi, vilket får tolkas som att andra program än det naturvetenskapliga även bör ha kurser i dessa ämnen eller att eleverna vill ha större möjligheter att fördjupa sig.

Alla resultat som rör nya ämnen bör tolkas med viss försiktighet med

tanke på att enbart en fjärdedel av eleverna angett något ämne. Det finns också en större spridning i resultaten, eftersom det inte funnits färdiga svarsalternativ.

Samtidigt ger resultaten en intressant inblick i hur elever skulle vilja att grundskolan respektive gymnasieskolan skulle förändras i framtiden, med inriktning på vad man som elev bör ha möjlighet att lära sig.



Observera att fler ämnen än ett har varit möjligt att ange.

Finns det ämnen man borde läsa i grundskolan som inte finns idag?
Ämnena presenteras i prioriteringsordning utifrån hur många elever som angett dem

1. Psykologi
2. Ekonomi
3. Datakunskap
4. Filosofi
5. Mer engelska
6. Mer individuellt val
7. Mer historia
8. Mer fysik
9. Mer matematik
10. Mer estetisk verksamhet

Fullständig lista över svarsalternativen finns att ladda ned på www.lr.se respektive sverigeselevrad.se.

Finns det ämnen man borde läsa i gymnasieskolan som inte finns idag?
Ämnena presenteras i prioriteringsordning utifrån hur många elever som angett dem

1. Fler främmande språk
2. Biologi, fysik och kemi
3. Ekonomi
4. Estetisk verksamhet
5. Mer idrott och hälsa
6. Praktik på studieförberedande program
7. Mer historia
8. Datorkunskap
9. Mer matematik
10. Mer engelska

Fullständig lista över svarsalternativen finns att ladda ned på www.lr.se respektive sverigeselevrad.se.

Framtidens arbetsplats

Sammanfattning

En majoritet av eleverna har tillgång till dator i skolan utan väntetid. En mindre men betydande grupp har enbart tillgång till dator med viss väntetid alternativt med lång väntetid. En liten grupp har inte tillgång till dator alls.

En majoritet av eleverna tror att arbetsbelastningen för elever kommer att ha ökat om tio år jämfört med idag. Enbart en mindre andel av eleverna tror att den kommer att ha minskat.

Bland eleverna varierar arbetsbelastningen utöver lektionstiden. En knapp majoritet av eleverna lägger ned mellan 0 och 4 timmar per vecka, medan något mindre än en majoritet lägger ned från 5 timmar och uppåt per vecka. En mindre men betydande grupp lägger ned mer än 8 timmar per vecka utöver lektionstiden.

Bakgrund

Frågan om hur framtidens arbetsplats bör se ut gäller i lika hög grad för skolan som för andra arbetsplatser. Enligt arbetsmiljölagen är skolan en arbetsplats både för lärare och för elever, där arbetsmiljö definieras som de förutsättningar på arbetsplatsen som påverkar den anställdas säkerhet och hälsa, ur både ett fysiskt och ett psykosocialt perspektiv. Den nya skollagen ställer även krav på studiemiljön, det vill säga de förutsättningar som finns där utbildning bedrivs och påverkar en persons möjligheter att lära. Exempel på vad som brukar inkluderas i studiemiljön är klassrum, möbler, datorer, skolbibliotek, laborationsutrustning, projektorer och läroböcker.

I denna undersökning har vi undersökt en enskild aspekt av studiemiljön, nämligen tillgång till datorer. Frågan om datorer enar elever och lärare. I en tidigare undersökning har Lärarnas Riksförbund visat att 65 procent av lärarna har tillgång till en egen dator, samtidigt som 35 procent av lärarna inte har det och tvingas dela datorer med sina kollegor. Stora skillnader finns också mellan grundskole- och gymnasielärare. För att elever ska kunna utföra arbetsuppgifter i skolan är också datorer viktiga, särskilt när det ställs allt högre krav på datorskrivna arbeten eller hemuppgifter alternativt tillgång till internet.

Kring arbetsmiljön har vi valt att undersöka arbetstiden i skolan. Även i denna fråga har elever och lärare närliggande intressen. I den senaste avtalsrörelsen drev lärare arbetstidsfrågan och pekade på risken att utbildningens kvalitet försämras med borttagen förtroendearbetstid samt att arbetsgivarens förslag skulle innebära mindre tid för varje elev. På samma sätt har elever sedan länge drivit frågan om att elevers arbetsbörda är hög, ojämn och oförutsägbar. I lagstiftningen för elever finns också flera tomrum, eftersom de bestämmelser som annars finns i arbetstidslagar och kollektivavtal inte gäller för elever, vilket gör att elever i princip helt saknar lagstiftning kring sin arbetstid.

Resultat

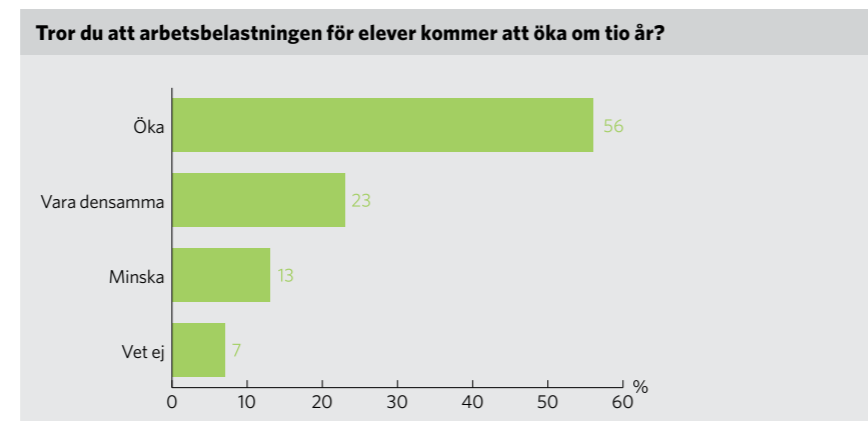
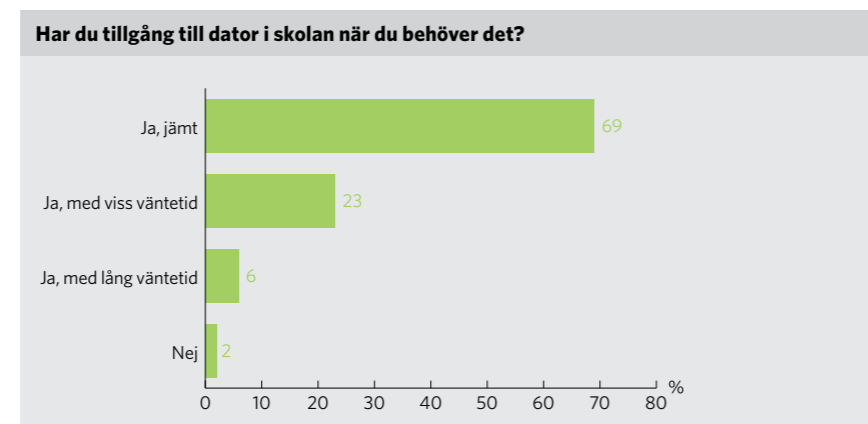
Undersökningen visar att datortillgängligheten i skolan varierar. 69 procent av eleverna säger sig alltid ha tillgång till dator i skolan, medan så många som 23 procent enbart har tillgång till dator med viss väntetid och 6 procent med lång väntetid. 2 procent av eleverna har inte tillgång till dator alls. För elever på fristående skolor verkar datortätheten vara högre och på kommunala skolor lägre. Det är också värt att uppmärksamma att killar uppger datortätheten som högre, på så sätt att fler killar säger sig ha tillgång till dator jämt, medan fler tjejer uppger sig ha tillgång till dator med viss väntetid.

När frågan ställs om hur hög arbetsbelastningen kommer att vara i framtidens skola har eleverna en tydlig prognos. 56 procent av eleverna tror att arbetsbelastningen kommer att ha ökat om tio år. 23 procent tror att den kommer att vara den samma och enbart 13 procent tror att den kommer att ha minskat. Det är en större andel tjejer än killar som tror att arbetsbelastningen kommer att öka.

Eleverna ägnar olika mycket tid åt skolarbetet utöver lektionstiden. Det kan bero på olika talang- och ambitionsnivåer, men också på att skolarbetet inte fördelas likvärdigt på olika skolor eller olika delar av landet. Arbetstiden för elever utöver lektionstid varierar mellan 0 och 8 timmar eller mer, där ett genomsnitt ligger på 4,3 timmar per vecka, vilket är mer än en timmes extra arbete utöver lektionstiden per dag. Samtidigt är resultatet inte

fullständigt, eftersom en så stor grupp som 21 procent uppger att de arbetar så mycket som 8 timmar eller mer per vecka utöver lektionstiden, en grupp som vi inte vet den exakta tidsangivelsen för. För denna typ av elever verkar alltså skolarbetet handla om upp mot 3 eller 4 timmar per dag efter lektionstid.

I resultaten syns det att tjejer har högre arbetsbelastning och killar lägre. För tjejer är den genomsnittliga arbetsbelastningen 5,1 timmar och för killar 3,4 timmar. Så många som 30 procent av tjejerna uppger att de arbetar mer än 8 timmar per vecka utanför lektionstid. På studieförberedande program är det 36 procent av tjejerna som har denna arbetstid. Arbetsbelastningen är annars högre för studieförberedande program och lägre för yrkesförberedande program. Inga statistiskt säkerställda skillnader finns för olika typer av skolor, mer än att det är vanligare på friskolor än på kommunala skolor att en elev inte lägger ned någon tid på skolan utöver lektionstiden.



Hur mycket tid ägnar du varje vecka till dina studier utöver lektionstiden?

0 timmar	10 %
1-2 timmar per vecka	26 %
3-4 timmar per vecka	23 %
5-6 timmar per vecka	13 %
7-8 timmar per vecka	7 %
Mer än 8 timmar per vecka	21 %

Genomsnittet är 4,3 timmar i veckan, men då tas det inte hänsyn till hur många extra timmar de elever som arbetar över 8 timmar arbetar.

Hur ser arbetsbelastningen ut på olika program och för olika kön?

	Killar	Tjejer
Yrkesförberedande program	23 procent lägger 0 timmar per vecka	7 procent lägger 0 timmar per vecka
	4 procent lägger mer än 8 timmar per vecka	22 procent lägger mer än 8 timmar per vecka
Studieförberedande program	5 procent lägger 0 timmar per vecka	3 procent lägger 0 timmar per vecka
	20 procent lägger mer än 8 timmar per vecka	36 procent lägger mer än 8 timmar per vecka

Framtidens yrken och studier

Sammanfattning

En övervägande majoritet av eleverna tror att det är svårare idag än för tio år sedan att välja gymnasieprogram. Enbart en mindre grupp tror att det är lika lätt eller enklare.

En övervägande majoritet av eleverna tror även att det är svårare idag än för tio år sedan att välja yrke och högskoleutbildning. Enbart en mindre grupp tror att det är lika svårt eller lättare.

De allra flesta eleverna hade tillgång till studie- och yrkesvägledare på sin grundskola.

En knapp majoritet av eleverna tycker att de fick lagom mycket studie- och yrkesvägledning på sin grundskola, samtidigt som en betydande andel elever tycker att de fick för lite vägledning inför gymnasievalet. En inte obetydlig grupp fick ingen vägledning alls. I princip inga elever tyckte att de fick för mycket vägledning.

En knapp majoritet av eleverna tycker att studie- och yrkesvägledningen inte inverkade på deras gymnasieval, samtidigt som en betydande andel elever tyckte att den inverkade i viss utsträckning eller i stor utsträckning.

Bakgrund

Studie- och yrkesvägledningen är en viktig verksamhet för att elever ska kunna göra medvetna och övervägda val. Trots det har studie- och yrkesvägledningen brister. I rapporten *Kvalitetsgranskning av studie- och yrkesorientering inom grundskolan* beskriver Skolverket studie- och yrkesvägledningen i svensk skola som "en ojämn verksamhet som stagnerat både på kommunal nivå och i skolorna". Dessutom finns "få exempel på väl fungerande verksamhet" och granskningarna visar att "eleverna inte får den studie- och yrkesvägledning de har rätt till".

En viktig orsak till varför studie- och yrkesvägledningen inte fungerar tillfredsställande är att styrningen av verksamheten inte är tillräckligt bra samt att studie- och yrkesvägledningen inte prioriteras tillräckligt högt. Det finns många skolor som inte har studie- och yrkesvägledare och framför allt är det många studie- och yrkesvägledare som saknar rätt utbildning.

Studie- och yrkesvägledningen är inte heller likvärdig. Enligt Skolverkets statistik för 2009 delar de elever som har störst tillgång till studie- och yrkesvägledare en studie- och yrkesvägledare med 133 andra elever. De elever som har minst tillgång delar en studie- och yrkesvägledare med 1428 elever. Medelvärdet är en studie- och yrkesvägledare per 417 elever. Ingen specifik lagstiftning finns kring hur omfattande studie- och yrkesvägledning som ska finnas, varken sett till hur många elever en studie- och yrkesvägledare ska ansvara för eller hur omfattande vägledningen ska vara.

Mycket talar för att studie- och yrkesvägledningen kommer att bli allt viktigare genom de nya reformer som sjösätts de kommande åren, där yrkesförberedande program inte längre ger allmän högskolebehörighet och möjligheten att läsa upp ämnen på Komvux minskar. Frågan om elevers valmöjligheter är också viktig för studie- och yrkesvägledningens framtid. Ökade valmöjligheter kommer att ställa krav på mer vägledning.

Resultat

Undersökningen visar att elever tror att det är svårare att göra val idag än för tio år sedan, både för val av gymnasieprogram och val av yrke och högskoleutbildning. 68 procent respektive 67 procent tror att det är svårare idag än för tio år sedan att välja gymnasieprogram respektive yrke och högskoleutbildning. Enbart 17 procent respektive 13 procent tror att det är enklare idag. En större andel tjejer och elever på studieförberedande program tror att det är svårare att välja idag än tidigare, medan det är fler killar som tror att det är enklare.

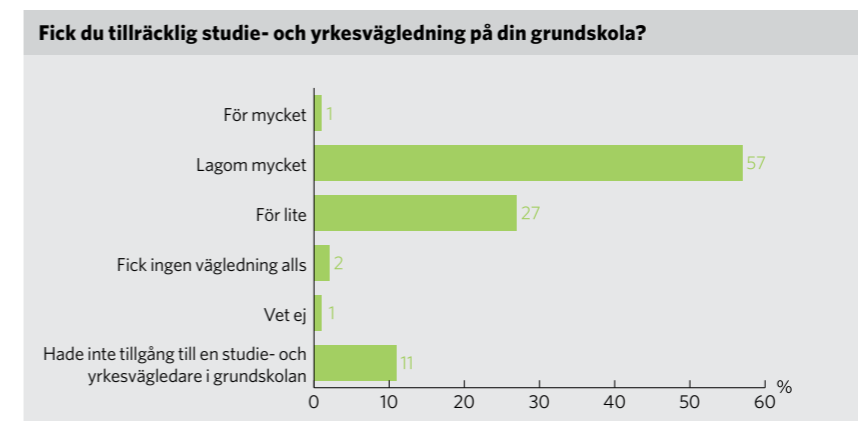
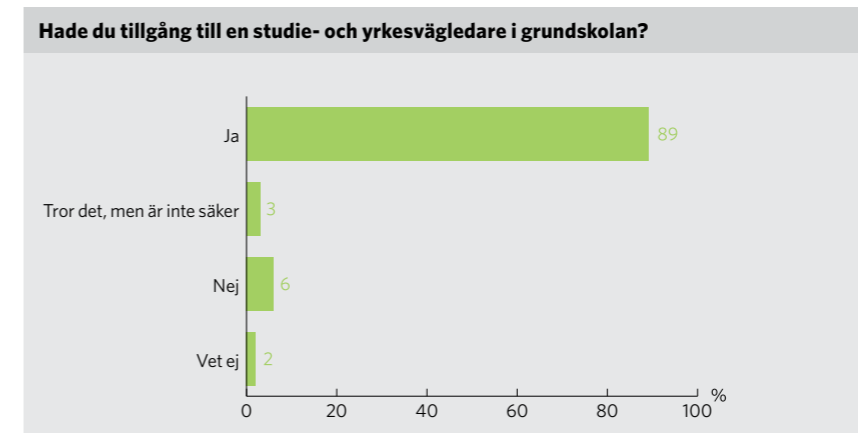
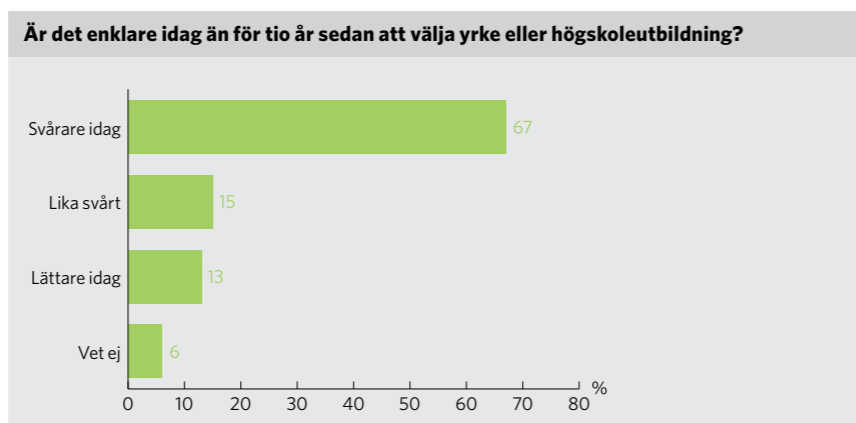
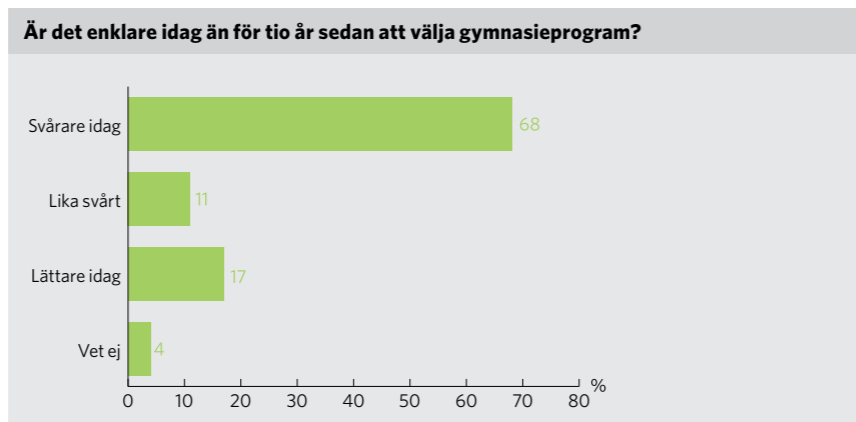
De allra flesta elever, 89 procent, uppger att de hade tillgång till en studie- och yrkesvägledare på sin grundskola, varav 3 ytterligare procent tror att de hade det men inte är säkra. 6 procent hade inte tillgång till studie- och yrkesvägledare alls. Av de elever som nu går på en kommunal skola är det fler som inte hade tillgång.

Bland de elever som hade tillgång till en studie- och yrkesvägledare varierar det om de tycker att vägledningen var tillräcklig. 57 procent anger i och för sig att de fått lagom mycket vägledning, samtidigt som 27 procent anger att de fått för lite vägledning och sammanlagt 13 procent att de inte fått någon vägledning alls. Enbart 1 procent anger att de fått för mycket vägledning. Det är fler tjejer och elever på studieförberedande program som uppger att de fått för lite vägledning.

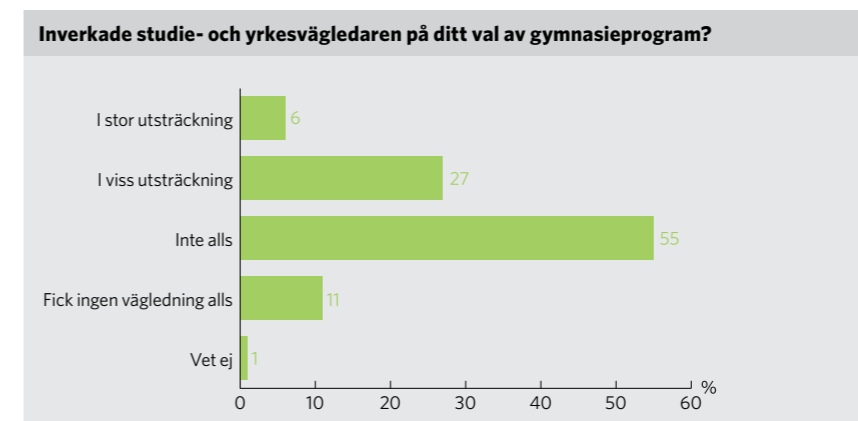
När frågan ställs om hur studie- och yrkesvägledaren inverkade på elever-

nas val av gymnasieprogram varierar också resultaten. 55 procent av eleverna svarade att studie- och yrkesvägledarna inte alls invercade på deras val, samtidigt som 27 procent uppger att studie- och yrkesvägledaren invercade i viss utsträckning. En korskörning av statistiken visar dock att de som fått för lite vägledning är de som påverkats minst, medan de som anger att de fått lagom mycket är de som påverkats mest. 47 procent av dem som fått lagom mycket vägledning har påverkats i viss eller stor utsträckning. 6 procent av eleverna anger att studie- och yrkesvägledaren invercade i stor utsträckning. Bland dessa går en större andel elever på yrkesförberedande program.

I en tidigare fråga, under Framtidens gymnasieskola, var det också 30 procent som skulle gå ett annat gymnasieprogram om de fick möjlighet att välja igen, något som ytterligare kan peka på betydelsen av studie- och yrkesvägledning.



Ovanstående är baserat på samtliga elever och inte enbart de som uppgett att de haft studie- och yrkesvägledare på skolan.



Ovanstående är baserat på samtliga elever och inte enbart dem som uppgett att de haft studie- och yrkesvägledare på skolan.

Framtidens livsval

Sammanfattning

En övervägande majoritet av eleverna planerar att efter gymnasieskolan söka jobb eller jobba alternativt plugga på universitet eller högskola. Enbart en mindre andel av eleverna överväger att resa eller att jobba utomlands.

Om fem år planerar mer eller mindre samtliga av eleverna att jobba eller studera på universitet eller högskola.

Av eleverna planerar de allra flesta elever att om fem år jobba med något som är relaterat till deras gymnasiestudier eller till framtida högskole- och universitetsstudier. Enbart en mindre andel av eleverna planerar att jobba med något som inte är relaterat till tidigare studier. Enbart en mycket liten del av eleverna är osäkra på vilken koppling till tidigare studier som deras framtida jobb kommer att ha.

Bakgrund

Vad som ryms i framtidens skola beror inte bara på hur framtiden ser ut, utan också på vilka ambitioner eleverna själva har. Ett exempel på hur detta har påverkat diskussionen om framtidens skola är debatten om etableringsåldern i Sverige. Etableringsålder är ett mått för när tre fjärdedelar av en årskull har arbete och ligger idag på 27 år för män och 29 år för kvinnor, enligt en tidigare undersökning av den statliga myndigheten Ungdomsstyrelsen. Från den nuvarande regeringens sida har lyfts fram att Sverige har en för hög etableringsålder.

I debatten har en rad olika förklaringar lagts fram kring varför Sverige har en högre etableringsålder än många andra länder. Bland annat har den höga ungdomsarbetslösheten lyfts fram tillsammans med hypotesen om att svenska elever gör fler avbrott mellan gymnasiestudier och en färdig universitets- eller högskoleutbildning, exempelvis för att resa eller ta tillfälliga jobb. Många har även pekat på att genomströmningen genom universitets- och högskoleutbildningen går för långsamt och att det saknas ekonomiska motiv hos studenterna för att ta sig igenom högskolestudierna snabbare.

Resultat

Undersökningen visar att eleverna i allmänhet planerar att jobba eller studera i framtiden. 46 procent planerar att söka jobb eller börja jobba direkt efter gymnasiestudierna och 27 procent att läsa på universitet eller högskola. Enbart 17 procent planerar att ta någon form av avbrott, för att exempelvis resa eller ha jobb utomlands.

När frågan ställs om vad eleverna ska göra om fem år ser resultaten ut på ett liknande sätt. 56 procent respektive 31 procent planerar att jobba respektive läsa på universitet och högskola. Enbart 3 procent planerar att resa eller ta jobb utomlands, och enbart 9 procent vet inte vad de kommer att göra. I princip inga elever har ambitionen att börja annan gymnasial utbildning eller komplettera sin gymnasieutbildning. Genom en närmare granskning av statistiken uppenbarar sig även en grupp som planerar att ha tillfälliga jobb efter gymnasiestudierna, vilket handlar om 23 procent som svarar att de tänker jobba efter gymnasiestudierna men om fem år planerar att studera på högskola och universitet.

Enligt eleverna själva kommer det att finnas en tydlig koppling mellan deras framtida jobb och deras nuvarande eller kommande studier. Av de 56 procent som räknar med att de jobbar om fem år är det 28 procent respektive 18 procent som räknar med att de jobbar med något som relaterar till deras gymnasieutbildning respektive framtida universitets- och högskolestudier. Enbart 8 procent räknar med att de ska jobba med något som inte relaterar till tidigare studier.

Fler killar planerar att jobba, både nu och om fem år, medan det är fler tjejer som planerar att studera på högskola och universitet, samt göra ett avbrott genom att resa eller arbeta utomlands. Det är fler elever på studieförberedande program som planerar att läsa på högskola och universitet, både nu och om fem år, och fler elever på yrkesförberedande program som planerar att jobba. Det är också vanligare att elever på studieförberedande program planerar att göra ett avbrott efter gymnasiestudierna.

Vad planerar du att göra efter gymnasieskolan?	
Söka jobb eller börja jobba	46 %
Läsa på universitet eller högskola	27 %
Resa eller ha tillfälliga jobb utomlands	17 %
Har ej planerat något ännu	5 %
Börja annan eftergymnasial utbildning eller yrkesutbildning	3 %
Komplettera gymnasieutbildning	1 %
Något annat	1 %

Vad tror du att du gör om fem år?	
Jobbar	56 %
Läser på universitet eller högskola	31 %
Reser eller har tillfälliga jobb utomlands	3 %
Läser annan eftergymnasial utbildning eller yrkesutbildning	0 %
Kompletterar gymnasieutbildning	0 %
Något annat	0 %
Vet ej	9 %

Vilken koppling har det du jobbar med till tidigare utbildning?	
Jobbar med något relaterat till gymnasieutbildningen	28 %
Jobbar med något relaterat till framtida universitets- eller högskolestudier	18 %
Jobbar med något som inte är relaterat till tidigare studier	8 %
Jobbar men vet inte med vad	2 %

Ovanstående baserar sig på de 56 procent som uppgett att de kommer att arbeta om fem år.

Bilaga 1: Frågeformulär

Framtidens gymnasieskola

Vad av följande var mest avgörande för vilket gymnasieprogram du valde att gå?

- Öka möjligheterna att få jobb efter gymnasiestudierna
- Öka möjligheterna att komma in på högskola eller universitet
- Något eget intresse, förmåga eller talang
- Föräldrars åsikter
- Kompisars åsikter
- Det var det enda program du kom in på
- Vet ej

Anser du att du under grundskolan fick tillräckliga förkunskaper för att klara av hela det gymnasieprogram du valde med minst godkända resultat?

- Ja
- Nej
- Vet ej

I vilken utsträckning anser du att ditt gymnasieprogram har förberett dig inför kommande studier eller yrkesliv?

- I mycket stor utsträckning
- I ganska stor utsträckning
- I ganska liten utsträckning
- I mycket liten utsträckning
- Vet ej

Om du fick möjlighet att välja igen, skulle du då välja att gå samma gymnasieprogram igen eller skulle du välja att gå ett annat program?

- Samma program
- Annat program
- Vet ej

Vad anser du först och främst bör få avgöra hur många platser olika gymnasieprogram har i landet?

- Elevernas intressen och val
- Högskolornas behov
- Näringslivets behov
- Något annat
- Vet ej

Framtidens ämnen

Är det något eller några ämnen som du tycker att man borde läsa mer av i grundskolan för att fler elever ska klara av gymnasiestudierna?

- Nej, inga ämnen
- Bild
- Hem- och konsumentkunskap
- Idrott och hälsa
- Musik
- Slöjd

- Svenska
- Engelska
- Matematik
- Geografi
- Historia
- Religionskunskap
- Samhällskunskap
- Biologi
- Fysik
- Kemi
- Teknik
- Språk (annat språk än engelska eller svenska)
- Annat
- Vet ej

Om du ser tillbaka på dina gymnasiestudier, finns det något ämne eller ämnesområde du anser att man borde läsa i grundskolan som inte finns idag?

- Nej, inga ämnen
- Vet ej

Om du ser tillbaka på dina gymnasiestudier, finns det något ämne eller ämnesområde du anser att man borde ha erbjudits att kunna läsa inom gymnasieskolan som inte finns idag?

- Nej, inga ämnen
- Vet ej

Framtidens arbetsplats

Har du tillgång till dator i skolan när du behöver det?

- Ja, jämt
- Ja, med viss väntetid
- Ja, med lång väntetid
- Nej
- Vet ej

Jämfört med idag, tror du att arbetsbelastningen för elever, alltså hur mycket elever har att göra i skolan totalt sett, kommer att öka, minska eller vara detsamma om tio år?

- Öka
- Vara densamma
- Minska
- Vet ej

Hur mycket tid ägnar du varje vecka till dina studier, utöver lektionstiden?

- 0 timmar
- 1-2 timmar/vecka
- 3-4 timmar/vecka
- 5-6 timmar/vecka
- 7-8 timmar/vecka
- Mer än 8 timmar/vecka
- Vet ej

Jämfört med idag, tror du att behovet av studier utanför

lektionstid kommer att öka, minska eller vara detsamma om tio år?

- Öka
- Vara detsamma
- Minska
- Vet ej

Framtidens yrken och studier

Jämfört med för tio år sedan, tror du att det idag är svårare, lättare eller lika svårt för en elev i grundskolan att välja gymnasieprogram?

- Svårare idag
- Lika svårt
- Lättare idag
- Vet ej

Jämfört med för tio år sedan, tror du att det idag är svårare, lättare eller lika svårt för en elev i gymnasieskolan att välja yrke eller högskoleutbildning?

- Svårare idag
- Lika svårt
- Lättare idag
- Vet ej

Hade ni tillgång till en studie- och yrkesvägledare på din grundskola?

- Ja
- Tror det, men är inte säker
- Nej
- Vet ej

Anser du att fick för mycket, ör lite eller lagom mycket vägledning av studie- och yrkesvägledaren på din grundskola?

- För mycket
- Lagom mycket
- För lite
- Fick ingen studie- och yrkesvägledning alls - markera kön och avsluta intervjun
- Vet ej

I vilken utsträckning inverkade studie och yrkesvägledaren på din grundskola ditt val av gymnasieprogram?

- I stor utsträckning
- I viss utsträckning
- Inte alls
- Vet ej

Framtidens livsval

Vad av följande planerar du att göra efter gymnasiestudierna?

- Läsa vidare på universitet eller högskola
- Börja annan eftergymnasial utbildning/yrkesutbildning
- Komplettera din gymnasieutbildning (Komvux)
- Söka jobb eller börja jobba

- Planerar att göra ett avbrott, exempelvis resa eller tillfälliga jobb utomlands
- Har inte planerat vad du ska göra
- Något annat
- Vet ej

Vad tror du att gör om fem år?

- Läser på universitet eller högskola
- Läser annan eftergymnasial utbildning eller yrkesutbildning
- Kompletterar din gymnasieutbildning
- Jobbar
- Har ett avbrott, exempelvis resa eller tillfälliga jobb utomlands
- Annat
- Vet ej

Tror du att du om fem år jobbar med...

- Något som är relaterat till din gymnasieutbildning
- Något som är relaterat till eventuella framtida universitet/högskolestudier
- Något som inte är relaterat till tidigare studier
- Vet ej

Bakgrundsfrågor

a) Går du i gymnasieskolan för närvarande?

- Ja
- Nej - intervjun avslutas

b) Vilket år i gymnasieskolan går du?

- År 1 - intervjun avslutas
- År 2 - intervjun avslutas
- År 3

c) Går du ett studieförberedande program, ett yrkesförberedande program eller det individuella programmet?

- Studieförberedande program
- Yrkesförberedande program
- Det individuella programmet - intervjun avslutas

d) Går du i en kommunal skola eller en friskola?

- Kommunal skola
- Friskola
- Vill ej uppge

e) Markera kön

- Tjej
- Kille

Bilaga 2: Metodbeskrivning

Målgrupper

Målgruppen i undersökningen är elever som går tredje året i gymnasieskolan och går på ett studie- eller yrkesförberedande program.

Datansamlingsmetod och datansamlingsperiod

All data samlades in genom telefonintervjuer under perioden 19 april – 2 maj 2011.

Antal svar, svarsfrekvens och bortfallsredovisning		
	Antal	%
Bruttourval	1 600	-
Ej målgrupp (passerade inte kontrollfrågan)	242	-
Nettourval	1 358	100 %
Fel nummer	61	4 %
Vill ej svara på enkäten	124	9 %
Bortresta	11	1 %
Sjuka/hör dåligt mm	1	0 %
Talar inte svenska	0	0 %
Avlidna	0	0 %
Övriga ej svar	159	12 %
Antal genomförda intervjuer	1 002	74 %

Totalt genomfördes 1 002 intervjuer.

Antal svar inom olika undergrupper		
		Antal svar
Kön	Tjej	501
	Kille	501
Skola	Kommunal skola	766
	Friskola	217
	Vet ej	19
Program	Studieförberedande	638
	Yrkesförberedande	364
Totalt	Totalt	1 002

Urval

Exquiro inhandlade ett register innehållande kontaktuppgifter till personer födda 1992. Registret var riksrepresentativt och drogs helt slumpmässigt. Totalt inkluderades 2 000 personer i urvalsregistret. Ur detta register genomförde Exquiro ett systematiskt urval så det slutliga urvalet innehöll 1 600 personer inom målgruppen.

Enkäten

Lärarnas Riksförbund och Sveriges Elevråds Centralorganisation – SECO tillhandahöll ett enkätutkast som Exquiro granskade och reviderade i samråd med Lärarnas Riksförbund.

Framtagande av exakt målgrupp genom kontrollfråga

För att säkerställa att personer inom målgruppen intervjuades ställdes följande kontrollfrågor i inledningen av varje intervju:

- ▶ Går du i gymnasieskolan för närvarande?
- ▶ Vilket år i gymnasieskolan går du?
- ▶ Går du ett studieförberedande program, ett yrkesförberedande program eller det individuella programmet?

De personer som svarade att de för närvarande går tredje året på ett studieförberedande program eller ett yrkesförberedande program räknades till målgruppen och intervjuades. Intervjun avslutades för övriga personer.

Av 1 244 påbörjade intervjuer avslutades 242 st. efter kontrollfrågan och 1 002 intervjuer genomfördes.

Viktigt att veta rörande resultatredovisningen

Samtliga resultat är viktade (se nedanstående avsnitt). Resultaten redovisas i procentuella andelar (avrundade till närmaste heltal).

Viktade resultat

Urvalet av personer är riksrepresentativt och ambitionen har varit att genomföra intervjuerna jämnt inom olika undergrupper. För att totalresultaten exakt ska motsvara målgruppen som helhet har resultaten viktats utifrån en statistisk viktningsmodell som baseras på antalsuppgifter från Skolverket gällande fördelning av gymnasieelever inom olika typer av program, olika typer av huvudman samt könsfördelning inom dessa grupper.

Statistiskt säkerställda skillnader

I bilaga 3 redovisas skillnader mellan resultaten för olika undergrupper.

Exempel på hur tabellerna ser ut:

	Antal svar (n)	Totalt	Kommunal	Fri-skola	Kommunal	Fri-skola
		%	%	%	(A)	(B)
		1 002	766	217	766	217
13) Har gymnasieelever tillgång till dator i skolan när de behöver det?	Ja, jämt	69	65	79		A
	Ja, med viss väntetid	23	26	14	B	
	Ja, med lång väntetid	6	6	5		
	Nej	2	2	2		
	Vet ej	0	0	0		

I de två kolumnerna längst till höger redovisas om det föreligger en statistiskt säkerställd skillnad på 95 %-nivån mellan resultaten för elever i kommunala skolor respektive elever i friskolor. Stora bokstäver indikerar att en statistiskt säkerställd skillnad på 95 %-nivån föreligger. Bokstaven A i kolumnen för friskolor visar att andelen elever som jämnt har tillgång till en dator i skolan med 95 % säkerhet är större bland elever på friskolor jämfört med motsvarande andel bland elever i kommunala skolor.

Bilaga 3: Resultatredovisning

Gymnasieprogram		Totalt	Studie	Yrkes	Studie	Yrkes
		%	%	%	(A)	(B)
	Antal svar (n)	1002	638	364	638	364
2) Vad var mest avgörande i valet av gymnasieprogram?	Öka möjligheterna att få jobb efter gymnasiet	21	6	37		A
	Öka möjligheterna att komma in på högskola eller universitet	25	43	5	B	
	Något eget intresse, förmåga eller talang	45	41	49		A
	Föräldrars åsikter	1	2	1		
	Kompisars åsikter	2	2	2		
	Det var det enda program de kom in på	1	1	2		
	Vet ej	4	5	4		
3) Anser gymnasieelever att de under grundskolan fick tillräckliga förkunskaper för att klara det gymnasieprogram de valde med godkända resultat?	Ja	84	84	83		
	Nej	16	15	17		
	Vet ej	1	1	0		
4) I vilken utsträckning anser gymnasieelever att deras gymnasieprogram har förberett dem inför kommande studier eller yrkesliv?	I mycket stor utsträckning	30	29	31		
	I ganska stor utsträckning	53	56	50		
	I ganska liten utsträckning	13	10	16		A
	I mycket liten utsträckning	2	2	2		
	Vet ej	2	3	1	B	
5) Om gymnasieelever fick möjlighet att välja igen, skulle de då välja att gå samma gymnasieprogram igen eller skulle de välja att gå ett annat program?	Samma program	67	72	63	B	
	Annat program	30	27	34		A
	Vet ej	2	1	3		A
6) Vad planerar gymnasieelever att göra efter gymnasiet?	Läsa på universitet/högskola	27	37	17	B	
	Börja annan eftergymnasial utbildning/yrkesutbildning	3	3	3		
	Komplettera gymnasieutbildning	1	1	1		
	Söka jobb/börja jobba	46	26	67		A
	Planerar att göra ett avbrott, t.ex. resa eller tillfälliga jobb utomlands	17	26	7	B	
	Har inte planerat vad de ska göra	5	7	4		
7) Vad tror gymnasieelever att de gör om fem år?	Något annat	1	1	1		
	Läser på universitet/högskola	31	47	14	B	
	Läser annan eftergymnasial utb./yrkesutb.	0	0	0		
	Jobbar	56	40	74		A
	Har ett avbrott, t.ex. resa eller tillfälliga jobb utomlands	3	3	3		
	Något annat	0	0	0		
7+8) Vad tror gymnasieelever att de gör om fem år?	Vet ej	9	9	9		
	Jobbar (sammanslagning av samtliga jobbalternativ)	56	40	74		A
	Jobbar med något som är relaterat till gymnasieutbildningen	28	11	47		A
	Jobbar med något som är relaterat till ev. framtida universitet/högskolestudier	18	22	14	B	
	Jobbar med något som inte är relaterat till tidigare studier	8	6	10		A
9) Vad anser gymnasieelever först och främst bör få avgöra hur många platser olika gymnasieprogram har i landet?	Jobbar, men vet inte med vad	2	2	2		
	Elevernas intressen/val	57	57	57		
	Högskolornas behov	5	7	2	B	
	Näringslivets behov	27	26	29		
Vet ej	11	10	12			

10) Är det något eller några ämnen som du tycker att man borde läsa mer av i grundskolan för att fler elever ska klara av gymnasiestudierna?	Ja	47	54	38	B	
	Nej	48	39	57		A
	Vet ej	6	6	5		
10) Är det något eller några ämnen som eleverna tycker att man borde läsa mer av i grundskolan för att fler elever ska klara av gymnasiestudierna?	Bild	0	0	1		
	Hem- och konsumentkunskap	0	0	0		
	Idrott och hälsa	1	1	1		
	Musik	1	1	0		
	Slöjd	0	0	0		
	Svenska	6	6	6		
	Engelska	10	9	11		
	Matematik	26	33	19	B	
	Geografi	0	1	0		
	Historia	2	2	1		
	Religionskunskap	0	0	1		
	Samhällskunskap	5	6	3	B	
	Biologi	2	3	2		
	Fysik	5	6	3	B	
Kemi	3	4	1	B		
Teknik	1	1	1			
Språk (ej engelska/svenska)	2	3	2			
Annat	2	3	2			
11) Om eleverna ser tillbaka på sina gymnasiestudier, finns det något ämne eller ämnesområde de anser att man borde läsa i grundskolan som inte finns idag?	Ja	24	28	19	B	
	Nej	71	67	75		A
	Vet ej	5	5	6		
12) Om eleverna ser tillbaka på sina gymnasiestudier, finns det något ämne eller ämnesområde du anser att man borde ha erbjudits att kunna läsa inom gymnasieskolan som inte finns idag?	Ja	18	19	16		
	Nej	77	75	78		
	Vet ej	6	6	6		
13) Har gymnasieelever tillgång till dator i skolan när de behöver det?	Ja, jämt	69	67	70		
	Ja, med viss väntetid	23	26	21		
	Ja, med lång väntetid	6	5	7		
	Nej	2	2	1		
	Vet ej	0	0	0		
14) Tror gymnasieelever att arbetsbelastningen för elever (dvs. hur mycket elever har att göra i skolan totalt sett) kommer att öka, minska eller vara detsamma om tio år jämfört med idag?	Öka	56	59	53		
	Vara detsamma	23	24	23		
	Minska	13	11	15		A
	Vet ej	7	7	8		
15) Hur mycket tid, utöver lektionstiden, ägnar gymnasieelever varje vecka till studier?	0 timmar	10	4	16		A
	1-2 timmar/vecka	26	17	37		A
	3-4 timmar/vecka	23	26	19	B	
	5-6 timmar/vecka	13	14	12		
	7-8 timmar/vecka	7	10	4	B	
	Mer än 8 timmar/vecka	21	29	12	B	
16) Tror gymnasieelever att behovet av studier utanför lektionstid kommer att öka, minska eller vara detsamma om tio år jämfört med idag?	Öka	54	57	51		
	Vara detsamma	27	28	26		
	Minska	13	10	16		A
	Vet ej	5	4	6		
17) Tror gymnasieelever att det idag är svårare, lättare eller lika svårt för en elev i grundskolan att välja gymnasieprogram jämfört med för 10 år sedan?	Svårare idag	68	71	64	B	
	Lika svårt	11	11	12		
	Lättare idag	17	14	20		A
	Vet ej	4	4	4		
18) Tror gymnasieelever att det idag är svårare, lättare eller lika svårt för en elev i gymnasieskolan att välja yrke eller högskoleutbildning jämfört med för 10 år sedan?	Svårare idag	67	71	63	B	
	Lika svårt	15	14	15		
	Lättare idag	13	10	15		A
	Vet ej	6	5	6		

19) Hade gymnasieelever tillgång till en studie- och yrkesvägledare i grundskolan?	Ja	89	90	88		
	Tror det, men är inte säker	3	3	3		
	Nej	6	6	6		
	Vet ej	2	1	3		
20) Anser gymnasieelever att de fick för mycket, för lite eller lagom mycket vägledning av studie- och yrkesvägledaren i grundskola? (Bland de elever som vet att de hade tillgång till en studie- och yrkesvägledare på sin grundskola)	För mycket	1	2	1		
	Lagom mycket	64	61	68		A
	För lite	30	34	27	B	
	Fick ingen studie- och yrkesvägledning alls	2	3	2		
	Vet ej	2	1	3		
20) Anser gymnasieelever att de fick för mycket, för lite eller lagom mycket vägledning av studie- och yrkesvägledaren i grundskola? (Bland samtliga)	För mycket	1	2	1		
	Lagom mycket	57	54	60		
	För lite	27	30	23	B	
	Fick ingen studie- och yrkesvägledning alls	2	3	2		
	Vet ej	1	1	2		
	Hade inte tillgång till en studie- och yrkesvägledare i grundskolan	11	10	12		
21) I vilken utsträckning invercade studie- och yrkesvägledaren på din grundskola ditt val av gymnasieprogram? (Bland de elever som vet att de hade tillgång till en studie- och yrkesvägledare på sin grundskola)	För mycket	7	6	9		A
	Lagom mycket	30	30	31		
	För lite	62	64	59		
	Vet ej	1	1	0		
21) I vilken utsträckning invercade studie- och yrkesvägledaren på din grundskola ditt val av gymnasieprogram? (Bland samtliga)	För mycket	6	5	8		A
	Lagom mycket	27	27	28		
	För lite	55	57	52		
	Vet ej	1	1	0		
	Hade inte tillgång till en studie- och yrkesvägledare i grundskolan	11	10	12		

Kön	Antal svar (n)	Totalt	Tjejer	Killar	Tjejer	Killar
		%	%	%	(A)	(B)
		1002	501	501	501	501
2) Vad var mest avgörande i valet av gymnasieprogram?	Öka möjligheterna att få jobb efter gymnasiet	21	19	22		
	Öka möjligheterna att komma in på högskola eller universitet	25	27	24		
	Något eget intresse, förmåga eller talang	45	46	44		
	Föräldrars åsikter	1	1	2		A
	Kompisars åsikter	2	2	2		
	Det var det enda program de kom in på	1	1	1		
	Vet ej	4	4	4		
3) Anser gymnasieelever att de under grundskolan fick tillräckliga förkunskaper för att klara det gymnasieprogram de valde med godkända resultat?	Ja	84	82	85		
	Nej	16	17	15		
	Vet ej	1	1	0		
4) I vilken utsträckning anser gymnasieelever att deras gymnasieprogram har förberett dem inför kommande studier eller yrkesliv?	I mycket stor utsträckning	30	31	29		
	I ganska stor utsträckning	53	54	52		
	I ganska liten utsträckning	13	11	14		
	I mycket liten utsträckning	2	2	2		
	Vet ej	2	2	2		
5) Om gymnasieelever fick möjlighet att välja igen, skulle de då välja att gå samma gymnasieprogram igen eller skulle de välja att gå ett annat program?	Samma program	67	69	66		
	Annat program	30	29	32		
	Vet ej	2	3	2		

6) Vad planerar gymnasieelever att göra efter gymnasiet?	Läsa på universitet/högskola	27	30	25		
	Börja annan eftergymnasial utbildning/yrkesutbildning	3	4	2	B	
	Komplettera gymnasieutbildning	1	1	1		
	Söka jobb/börja jobba	46	39	52		A
	Planerar att göra ett avbrott, t.ex. resa eller tillfälliga jobb utomlands	17	20	14	B	
	Har inte planerat vad de ska göra	5	6	5		
7) Vad tror gymnasieelever att de gör om fem år?	Något annat	1	0	1		
	Läser på universitet/högskola	31	35	28	B	
	Läser annan eftergymnasial utb./yrkesutb.	0	0	0		
	Jobbar	56	51	61		A
	Har ett avbrott, t.ex. resa eller tillfälliga jobb utomlands	3	3	2		
	Något annat	0	0	0		
7+8) Vad tror gymnasieelever att de gör om fem år?	Vet ej	9	10	8		
	Jobbar (sammanslagning av samtliga jobbalternativ)	56	51	61		A
	Jobbar med något som är relaterat till gymnasieutbildningen	28	22	34		A
	Jobbar med något som är relaterat till ev. framtida universitet/högskolestudier	18	20	16		
	Jobbar med något som inte är relaterat till tidigare studier	8	8	8		
9) Vad anser gymnasieelever först och främst bör få avgöra hur många platser olika gymnasieprogram har i landet?	Jobbar, men vet inte med vad	2	2	2		
	Elevernas intressen/val	57	60	54		
	Högskolornas behov	5	4	6		
	Näringslivets behov	27	25	29		
10) Är det något eller några ämnen som du tycker att man borde läsa mer av i grundskolan för att fler elever ska klara av gymnasiestudierna?	Vet ej	11	11	11		
	Ja	47	47	46		
	Nej	48	48	47		
10) Är det något eller några ämnen som eleverna tycker att man borde läsa mer av i grundskolan för att fler elever ska klara av gymnasiestudierna?	Vet ej	6	5	7		
	Bild	0	1	0		
	Hem- och konsumentkunskap	0	0	0		
	Idrott och hälsa	1	0	2		A
	Musik	1	0	1		
	Slöjd	0	0	0		
	Svenska	6	5	7		
	Engelska	10	10	10		
	Matematik	26	27	25		
	Geografi	0	1	0		
	Historia	2	2	1		
	Religionskunskap	0	0	1		
	Samhällskunskap	5	4	5		
	Biologi	2	3	1		
11) Om eleverna ser tillbaka på sina gymnasiestudier, finns det något ämne eller ämnesområde de anser att man borde läsa i grundskolan som inte finns idag?	Fysik	5	4	5		
	Kemi	3	3	3		
	Teknik	1	1	1		
	Språk (ej engelska/svenska)	2	3	2		
	Annat	2	3	2		
	Ja	24	24	24		
	Nej	71	70	71		
Vet ej	5	6	5			

12) Om eleverna ser tillbaka på sina gymnasiestudier, finns det något ämne eller ämnesområde du anser att man borde ha erbjudits att kunna läsa inom gymnasieskolan som inte finns idag?	Ja	18	17	19		
	Nej	77	77	76		
	Vet ej	6	6	6		
13) Har gymnasieelever tillgång till dator i skolan när de behöver det?	Ja, jämt	69	63	74		A
	Ja, med viss väntetid	23	28	19	B	
	Ja, med lång väntetid	6	7	5		
	Nej	2	2	1		
	Vet ej	0	0	0		
14) Tror gymnasieelever att arbetsbelastningen för elever (dvs. hur mycket elever har att göra i skolan totalt sett) kommer att öka, minska eller vara detsamma om tio år jämfört med idag?	Öka	56	61	51	B	
	Vara densamma	23	21	25		
	Minska	13	11	16		A
	Vet ej	7	6	8		
15) Hur mycket tid, utöver lektionstiden, ägnar gymnasieelever varje vecka till studier?	0 timmar	10	5	14		A
	1-2 timmar/vecka	26	18	35		A
	3-4 timmar/vecka	23	23	23		
	5-6 timmar/vecka	13	15	11	B	
	7-8 timmar/vecka	7	9	5	B	
	Mer än 8 timmar/vecka	21	30	12	B	
16) Tror gymnasieelever att behovet av studier utanför lektionstid kommer att öka, minska eller vara detsamma om tio år jämfört med idag?	Öka	54	59	49	B	
	Vara detsamma	27	25	29		
	Minska	13	11	15		
	Vet ej	5	5	6		
17) Tror gymnasieelever att det idag är svårare, lättare eller lika svårt för en elev i grundskolan att välja gymnasieprogram jämfört med för 10 år sedan?	Svårare idag	68	77	58	B	
	Lika svårt	11	8	14		A
	Lättare idag	17	13	22		A
	Vet ej	4	2	6		A
18) Tror gymnasieelever att det idag är svårare, lättare eller lika svårt för en elev i gymnasieskolan att välja yrke eller högskoleutbildning jämfört med för 10 år sedan?	Svårare idag	67	74	60	B	
	Lika svårt	15	14	15		
	Lättare idag	13	8	17		A
	Vet ej	6	3	8		A
19) Hade gymnasieelever tillgång till en studie- och yrkesvägledare i grundskolan?	Ja	89	91	87		
	Tror det, men är inte säker	3	2	4		A
	Nej	6	6	6		
	Vet ej	2	1	2		
20) Anser gymnasieelever att de fick för mycket, för lite eller lagom mycket vägledning av studie- och yrkesvägledaren i grundskola? (Bland de elever som vet att de hade tillgång till en studie- och yrkesvägledare på sin grundskola)	För mycket	1	1	1		
	Lagom mycket	64	60	68		A
	För lite	30	35	25	B	
	Fick ingen studie- och yrkesvägledning alls	2	2	3		
	Vet ej	2	1	2		
20) Anser gymnasieelever att de fick för mycket, för lite eller lagom mycket vägledning av studie- och yrkesvägledaren i grundskola? (Bland samtliga)	För mycket	1	1	1		
	Lagom mycket	57	55	59		
	För lite	27	32	22	B	
	Fick ingen studie- och yrkesvägledning alls	2	2	3		
	Vet ej	1	1	2		
	Hade inte tillgång till en studie- och yrkesvägledare i grundskolan	11	9	13		
21) I vilken utsträckning inverkade studie- och yrkesvägledaren på din grundskola ditt val av gymnasieprogram? (Bland de elever som vet att de hade tillgång till en studie- och yrkesvägledare på sin grundskola)	För mycket	7	6	9		
	Lagom mycket	30	30	31		
	För lite	62	63	60		
	Vet ej	1	1	1		

21) I vilken utsträckning inverkade studie- och yrkesvägledaren på din grundskola ditt val av gymnasieprogram? (Bland samtliga)	För mycket	6	5	7		
	Lagom mycket	27	27	27		
	För lite	55	58	52		
	Vet ej	1	1	0		
	Hade inte tillgång till en studie- och yrkesvägledare i grundskolan	11	9	13		

Kommunal eller fristående skola		Totalt	Kommunal	Fristående skola	Kommunal (A)	Fristående skola (B)
		%	%	%	(A)	(B)
	Antal svar (n)	1002	766	217	766	217
2) Vad var mest avgörande i valet av gymnasieprogram?	Öka möjligheterna att få jobb efter gymnasiet	21	23	14	B	
	Öka möjligheterna att komma in på högskola eller universitet	25	26	22		
	Något eget intresse, förmåga eller talang	45	41	56		A
	Föräldrars åsikter	1	1	2		
	Kompisars åsikter	2	2	2		
	Det var det enda program de kom in på	1	1	1		
	Vet ej	4	4	4		
3) Anser gymnasieelever att de under grundskolan fick tillräckliga förkunskaper för att klara det gymnasieprogram de valde med godkända resultat?	Ja	84	84	84		
	Nej	16	16	16		
	Vet ej	1	1	0		
4) I vilken utsträckning anser gymnasieelever att deras gymnasieprogram har förberett dem inför kommande studier eller yrkesliv?	I mycket stor utsträckning	30	28	36		A
	I ganska stor utsträckning	53	56	45	B	
	I ganska liten utsträckning	13	12	15		
	I mycket liten utsträckning	2	2	3		
	Vet ej	2	2	2		
5) Om gymnasieelever fick möjlighet att välja igen, skulle de då välja att gå samma gymnasieprogram igen eller skulle de välja att gå ett annat program?	Samma program	67	69	63		
	Annat program	30	28	34		
	Vet ej	2	2	2		
6) Vad planerar gymnasieelever att göra efter gymnasiet?	Läsa på universitet/högskola	27	27	29		
	Börja annan eftergymnasial utbildning/yrkesutbildning	3	3	3		
	Komplettera gymnasieutbildning	1	1	1		
	Söka jobb/börja jobba	46	47	42		
	Planerar att göra ett avbrott, t.ex. resa eller tillfälliga jobb utomlands	17	17	17		
	Har inte planerat vad de ska göra	5	5	6		
7) Vad tror gymnasieelever att de gör om fem år?	Något annat	1	1	1		
	Läser på universitet/högskola	31	33	29		
	Läser annan eftergymnasial utb./yrkesutb.	0	0	1		
	Jobbar	56	56	55		
	Har ett avbrott, t.ex. resa eller tillfälliga jobb utomlands	3	3	3		
7+8) Vad tror gymnasieelever att de gör om fem år?	Något annat	0	0	1		
	Vet ej	9	8	11		
	Jobbar (sammanslagning av samtliga jobbalternativ)	56	56	55		
	Jobbar med något som är relaterat till gymnasieutbildningen	28	29	24		
	Jobbar med något som är relaterat till ev. framtida universitet/högskolestudier	18	18	20		
	Jobbar med något som inte är relaterat till tidigare studier	8	8	10		
Jobbar, men vet inte med vad	2	2	1			

9) Vad anser gymnasieelever först och främst bör få avgöra hur många platser olika gymnasieprogram har i landet?	Elevernas intressen/val	57	58	55		
	Högskolornas behov	5	5	3		
	Näringslivets behov	27	28	25		
	Vet ej	11	9	17		A
10) Är det något eller några ämnen som du tycker att man borde läsa mer av i grundskolan för att fler elever ska klara av gymnasiestudierna?	Ja	47	45	51		
	Nej	48	49	42		
	Vet ej	6	6	6		
10) Är det något eller några ämnen som eleverna tycker att man borde läsa mer av i grundskolan för att fler elever ska klara av gymnasiestudierna?	Bild	0	0	0		
	Hem- och konsumentkunskap	0	0	0		
	Idrott och hälsa	1	1	3		A
	Musik	1	1	1		
	Slöjd	0	0	0		
	Svenska	6	5	8		
	Engelska	10	9	14		A
	Matematik	26	25	29		
	Geografi	0	1	0		
	Historia	2	2	2		
	Religionskunskap	0	0	1		
	Samhällskunskap	5	5	4		
	Biologi	2	2	2		
	Fysik	5	5	4		
Kemi	3	3	2			
Teknik	1	1	1			
Språk (ej engelska/svenska)	2	2	2			
Annat	2	2	3			
11) Om eleverna ser tillbaka på sina gymnasiestudier, finns det något ämne eller ämnesområde de anser att man borde läsa i grundskolan som inte finns idag?	Ja	24	24	24		
	Nej	71	71	70		
	Vet ej	5	5	5		
12) Om eleverna ser tillbaka på sina gymnasiestudier, finns det något ämne eller ämnesområde du anser att man borde ha erbjudits att kunna läsa inom gymnasieskolan som inte finns idag?	Ja	18	18	15		
	Nej	77	76	80		
	Vet ej	6	6	5		
13) Har gymnasieelever tillgång till dator i skolan när de behöver det?	Ja, jämt	69	65	79		A
	Ja, med viss väntetid	23	26	14		B
	Ja, med lång väntetid	6	6	5		
	Nej	2	2	2		
	Vet ej	0	0	0		
14) Tror gymnasieelever att arbetsbelastningen för elever (dvs. hur mycket elever har att göra i skolan totalt sett) kommer att öka, minska eller vara detsamma om tio år jämfört med idag?	Öka	56	58	53		
	Vara detsamma	23	23	25		
	Minska	13	12	16		
	Vet ej	7	8	7		
15) Hur mycket tid, utöver lektionstiden, ägnar gymnasieelever varje vecka till studier?	0 timmar	10	8	14		A
	1-2 timmar/vecka	26	27	26		
	3-4 timmar/vecka	23	23	20		
	5-6 timmar/vecka	13	14	10		
	7-8 timmar/vecka	7	7	8		
	Mer än 8 timmar/vecka	21	21	23		
16) Tror gymnasieelever att behovet av studier utanför lektionstid kommer att öka, minska eller vara detsamma om tio år jämfört med idag?	Öka	54	55	52		
	Vara detsamma	27	28	27		
	Minska	13	13	14		
	Vet ej	5	5	6		
17) Tror gymnasieelever att det idag är svårare, lättare eller lika svårt för en elev i grundskolan att välja gymnasieprogram jämfört med för 10 år sedan?	Svårare idag	68	67	69		
	Lika svårt	11	13	8		B
	Lättare idag	17	17	19		
	Vet ej	4	3	4		

18) Tror gymnasieelever att det idag är svårare, lättare eller lika svårt för en elev i gymnasieskolan att välja yrke eller högskoleutbildning jämfört med för 10 år sedan?	Svårare idag	67	66	70		
	Lika svårt	15	16	11		
	Lättare idag	13	13	13		
	Vet ej	6	6	6		
19) Hade gymnasieelever tillgång till en studie- och yrkesvägledare i grundskolan?	Ja	89	88	94		A
	Tror det, men är inte säker	3	3	1		
	Nej	6	7	4		
	Vet ej	2	2	1		
20) Anser gymnasieelever att de fick för mycket, för lite eller lagom mycket vägledning av studie- och yrkesvägledaren i grundskola? (Bland de elever som vet att de hade tillgång till en studie- och yrkesvägledare på sin grundskola)	För mycket	1	2	0		
	Lagom mycket	64	64	64		
	För lite	30	30	30		
	Fick ingen studie- och yrkesvägledning alls	2	2	3		
	Vet ej	2	1	2		
20) Anser gymnasieelever att de fick för mycket, för lite eller lagom mycket vägledning av studie- och yrkesvägledaren i grundskola? (Bland samtliga)	För mycket	1	2	0		
	Lagom mycket	57	56	60		
	För lite	27	27	28		
	Fick ingen studie- och yrkesvägledning alls	2	2	3		
	Vet ej	1	1	2		
21) I vilken utsträckning inverkade studie- och yrkesvägledaren på din grundskola ditt val av gymnasieprogram? (Bland de elever som vet att de hade tillgång till en studie- och yrkesvägledare på sin grundskola)	Hade inte tillgång till en studie- och yrkesvägledare i grundskolan	11	12	6		B
	För mycket	7	7	7		
	Lagom mycket	30	31	29		
	För lite	62	61	64		
21) I vilken utsträckning inverkade studie- och yrkesvägledaren på din grundskola ditt val av gymnasieprogram? (Bland samtliga)	Vet ej	1	1	1		
	För mycket	6	6	7		
	Lagom mycket	27	28	27		
	För lite	55	53	60		
	Vet ej	1	1	1		
Hade inte tillgång till en studie- och yrkesvägledare i grundskolan		11	12	6		B

Lärarnas Riksförbund är ett renodlat yrkesförbund för lärare och studie- och yrkesvägledare. Vi ansluter inte obehöriga eller skolledare/rektorer, vilket ger oss en unik förmåga att företräda de professionella lärarnas sak och intressen. Med våra 80 000 medlemmar är vi ett av de största förbunden inom Saco. Vi är rikstäckande med över 300 kommunföreningar, 29 distrikt och ett centralt kansli i Stockholm. För dig som fortfarande studerar till lärare eller studie- och yrkesvägledare har vi en studerandeförening som finns representerad på alla studieorter.

Lärarnas Riksförbund
Sveavägen 50, Box 3529
103 69 Stockholm

Växel: 08-613 27 00
Fax: 08-21 91 36
E-post: lr@lr.se
Hemsida: www.lr.se



Sveriges Elevråds Centralorganisation - SECO hette tidigare Elevorganisationen. Från och med 2007 är vi ett förbund som ansluter organisationer på skolor där elever är medlemmar, alltså elevkårer eller elevråd. Med över 400 elevråd och elevkårer anslutna, upp mot 50 anställda och regionkontor runt om i landet är vi Sveriges största och äldsta organisation för elever. Med våra medlemmar som grund arbetar vi för en bättre skoltid för alla, med självständiga elevkårer och bred verksamhet.

Sveriges Elevråds Centralorganisation - SECO
Malmgårdsvägen 63
116 38 Stockholm

Växel: 08-644 45 00
Fax: 08-644 45 02
E-post: info@sverigeselevrad.se
Hemsida: www.sverigeselevrad.se



Exquiro Market Research bildades 1998. Vi erbjuder ett brett spektrum av statistiska tjänster, bland annat olika typer av marknads- och opinionsundersökningar, kurser samt renodlade statistiska tjänster. Vi genomför såväl kvalitativa som kvantitativa marknadsundersökningar, där vi hjälper företag från framtagandet av frågeställningar och konstruktion av enkät till slutlig analys och rapportskrivning. Ni är välkomna att kontakta oss om ni har några frågor eller synpunkter gällande vårt arbete.

Exquiro Market Research
Bildhuggarvägen 33
121 44 Johanneshov

Telefon: 08-659 05 00
E-post: info@exquiro.se
Hemsida: www.exquiro.se



